

Еднородни части

□ 10.12.2019, 01:33 ч.

ЕДНОРОДНИ ЧАСТИ

Съществителното име, прилагателното име, числителното име, местоимението, глаголят и наречието са части на речта.

▶ Сказуемото, подлогът, допълнението, определението, приложението, обстоятелственото пояснение са части на изречението. Сказуемото и подлогът са *главни* части на изречението, а останалите са *второстепенни* части на изречението.

▶ Просто изречение се нарича изречение, в което има едно сказуемо.

▶ Съюзите са неизменяеми части на речта, които свързват части на простото изречение или изречения в състава на сложното изречение.

▶ Според функцията си съюзите се делят на *съчинителни* и *подчинителни*.

▶ Части на простото изречение, които са свързани със съчинителни съюзи, се наричат **еднородни части**.

▶ Еднородните части може да се свържат и безсъюзно – когато съюзът *и* между тях е изпуснат. В този случай еднородните части се разделят със запетая.

▶ Всички части на простото изречение с изключение на сказуемото могат да бъдат еднородни:

▶ При свързване на две сказуеми със съчинителен съюз се образува сложно изречение:

Слънцето изгря **и** стопли земята.

1. просто изр.

2. просто изр.

► Еднородните части изпълняват една и съща функция в изречението, напр. на:

▷ **подлози**

Иван **и** Петър закъсняха.

Аз **и** приятелят ми Петър ще ти помогнем.

▷ **допълнения**

Тя знае перфектно немски, английски **и** руски език.

Не се обадих нищо на майка си, нищо на баща си.

▷ **обстоятелствени пояснения**

Той пееше тихо, провлечено **и** мечтателно.

Ще залепим афишите на входа **и** в коридора.

▷ **определения**

Тя запя с нежен, мелодичен **и** дълбок глас.

Направих ти билков чай с мед **и** (с) лимон.

► Еднородните части се изразяват с една и съща част на речта:

• със съществителни имена (или съществителни имена и местоимения и словосъчетания от съществителни имена и техните пояснения):

Мила и Валерия постоянно се смеят.

Чай или сок искаш?

Билков чай или портокалов сок искаш?

Няма да се карам нито с тебе, нито с него.

• с прилагателни имена:

Прохладен, свеж въздух изпълни стаята.

- с наречия:

Той произнасяше всяка дума ясно и силно.

Пред еднократно употребените между еднородни части съюзи **и**, **или** не се пише запетая.

Момчетата и момчетата подготвиха пиеса.

Ще дойда в понеделник или във вторник.

▶ Ако при изброяване съюзът **и** е изпуснат, за да се избегне повтарянето му, еднородните части се отделят една от друга със запетая: *В програмата ще има песни, стихотворения, танци и сценки.*

▶ Пред съюзите за противопоставяне **а** и **но** се пише запетая: *Избраха за водач Йордан, а не Борис.*

▶ Ако еднородните части са свързани с двойните съюзи **или – или**, **ту – ту**, **нито – нито**, **ли – или**, **дали – или**, запетая се пише пред втората част на съюза: *В стаята влизаха ту момчетата, ту момчетата.*

▶ **сказуемо** – изразява се с глагол и означава какво става. Подчертава се така:

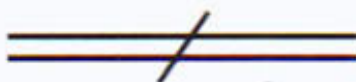
▶ **подлог** – изразява се обикновено със съществително име или местоимение и означава вършителя

на действието, означено с глагола сказуемо. Подчертава се така:

▶ **допълнение** – изразява се най-често със съществително име и с местоимение и означава кой е обектът на действието, означено с глагола сказуемо. Подчертава се така:

▶ **обстоятелствено пояснение** – изразява се с наречие или чрез съчетание от предлог и съществително

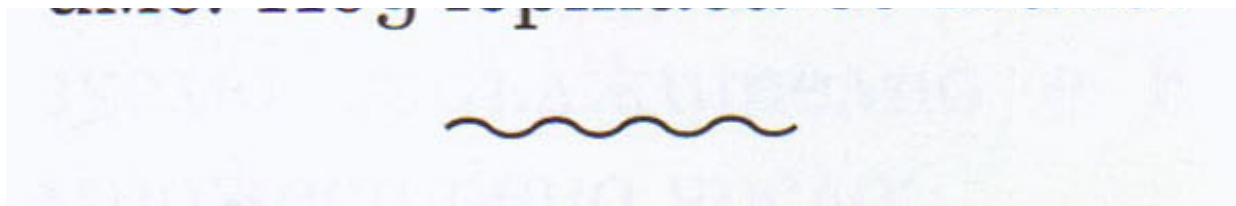

телно име и означава къде, кога, как, в какво количество се извършва действието, означено с глагола сказуемо. Подчертава се така:

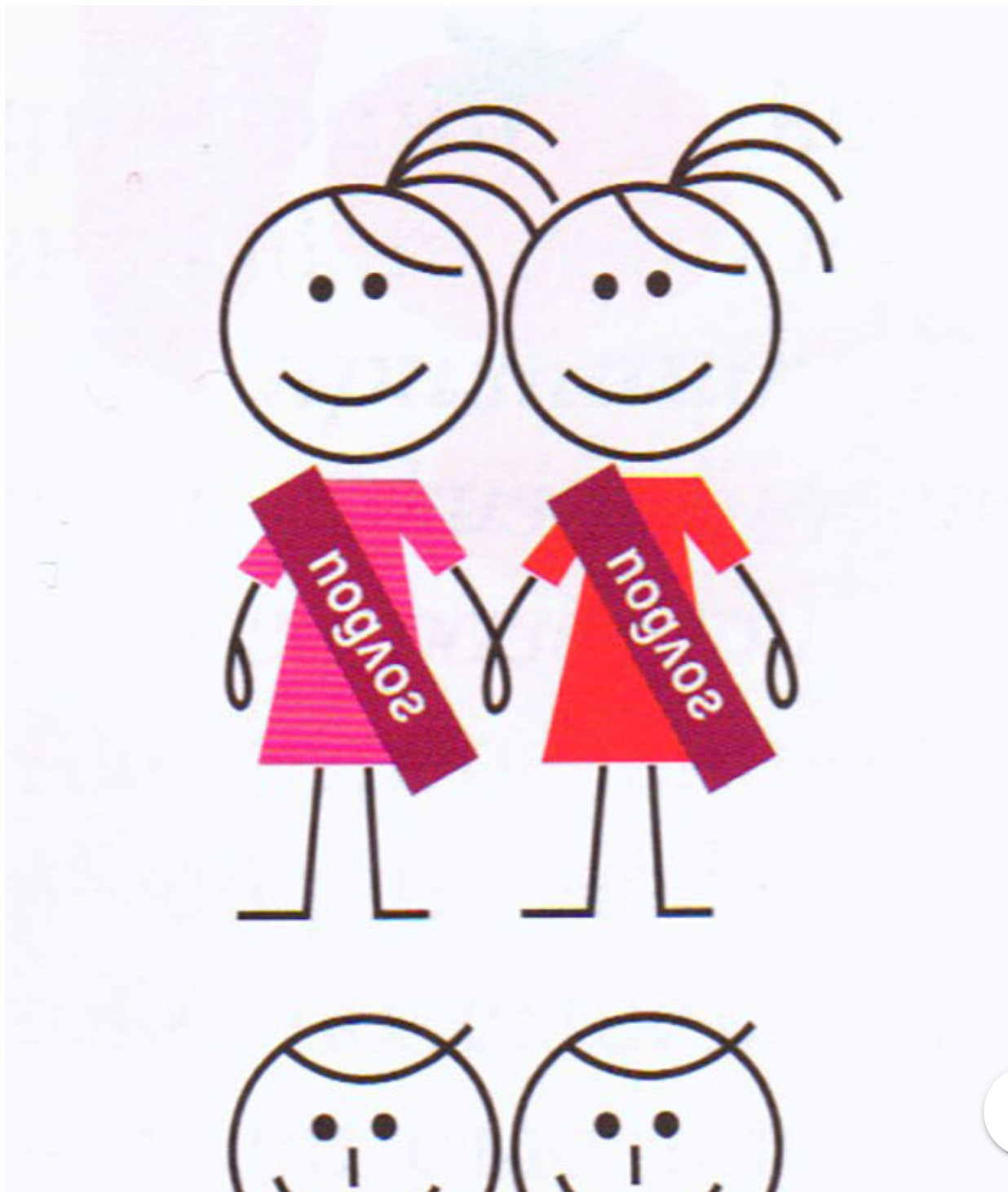

► **определение** – пояснява съществително име, което може да е подлог, допълнение или обстоятелствено пояснение. Изразява се с прилагателно име, числително име, местоимение, съществително име или съчетание от предлог и съществително име. Подчертава се така:

Еднородните части се използват във всички типове текст, за да се представят поредица от лица или обекти, с които е свързано действието, поредица от признаци на лицата или обектите, за които се говори, или поредица от характеристики на действието (време, място, начин на протичането му).

► Когато в изречението са употребени еднородни подлози, глаголът сказуемо задължително е в множествено число:

Оризът и памукът се отглеждат в страни с топъл климат.

На трапезата на Бъдни вечер присъстват содена питка, постни сарми, фасул, ошав и други постни ястия.

► Съгласуваните определения към едно и също съществително име могат да бъдат:

- еднородни – когато означават *един и същи тип признаци*. *Веселата, жизнерадостна песен ги разведри.*

Ако определенията са еднородни, между тях може по смисъл да се постави съюзът *и*: *Веселата и жизнерадостна песен...*

- разнородни – когато означават различен тип признаци: *Веселата народна*

песен ги разведри.

Ако определенията са разнородни, между тях не може по смисъл да се постави съюзът *и*: *Веселата и народна песен...*

ИЗТЕГЛИ

[еднородни части](#)

Подобни материали

[Обява. Делова покана](#)

[Отговор на научен въпрос](#)

[Сложно съчинено изречение](#)

Последно добавени

[Елин Пелин - "Напаст божия" - анализ](#)

[Изменяеми части на речта - Български език 5 клас | academico \(Видео урок\)](#)

[Подлог - Български език 5 клас | academico \(Видео урок\)](#)

[Наречие - Български език 5 клас | academico \(Видео урок\)](#)

[Предлог - Български език 5 клас | academico \(Видео урок\)](#)

[Анализ на разказа "Край воденицата" - Елин Пелин](#)

[„В полите на Витоша” – философски измерения на трагичното](#)

[Пейо Яворов - проблемът за страданието в "Градушка"](#)

Популярни материали

- › „Под игото” - Иван Вазов /„Представлението” - сбит преразказ/
- › „Под игото“ /Радини вълнения/ - сбит преразказ
- › Сбит преразказ на трета глава от "Принцът и просякът" - 3 /на ученик/
- › "Серафим" - Йордан Йовков - сбит преразказ (вариант 1)
- › Тестови задачи по БЕЛ за 8 клас /класна работа №2/

Последно добавени материали

- › Елин Пелин - "Напаст божия" - анализ
- › Изменяеми части на речта - Български език 5 клас | academico (Видео урок)
- › Подлог - Български език 5 клас | academico (Видео урок)
- › Наречие - Български език 5 клас | academico (Видео урок)
- › Предлог - Български език 5 клас | academico (Видео урок)

Социални мрежи

[Начало](#)

[Материали](#)

[Контакти](#)

[За проекта](#)

© 2017 bgmateriali.com

